

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

Nr

7582

002

1. Obiekt

ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY

2. Czas powstania

1 ćw. XX wieku

3. Miejscowość

STRĄCZNO

4. Adres

Strączno , 78-842 Strączno

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat

wałecki

gmina

Wałcz

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Strutz, Strenczo, Stronczo, Strano,
Strońce Stręczo Stranz

7. Przynależność administracyjna

przed 01.01.1999

województwo

pilskie

8. Właściciel i jego adres

park-

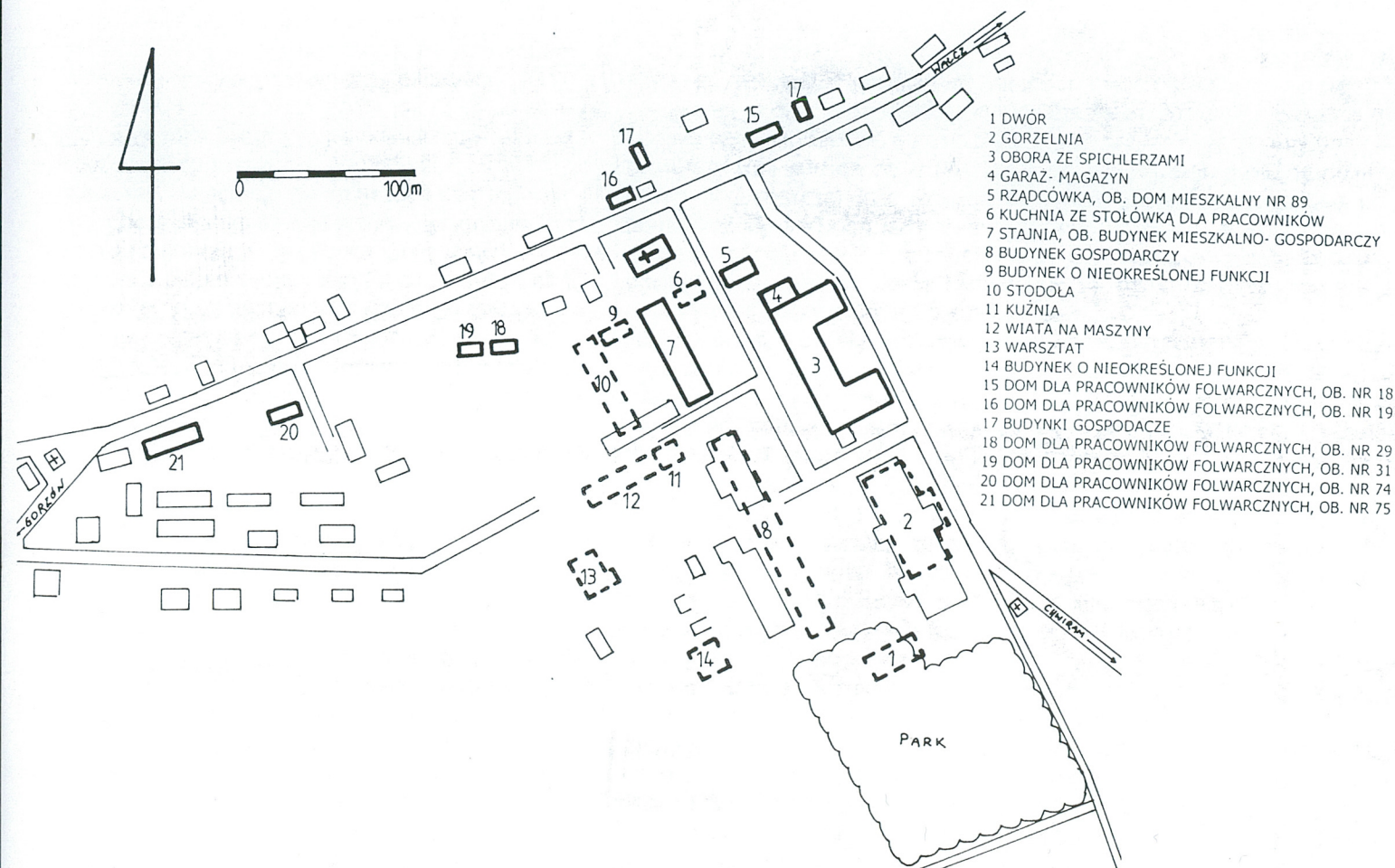
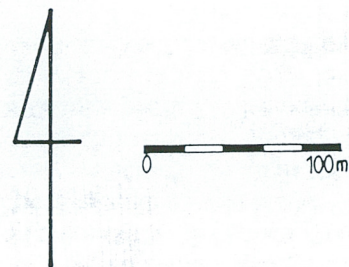
Podwórze- Rolmar Sp. z o.o. w Strącznie,
78-842 Strączno,

9. Użytkownik i jego adres

park-

Podwórze- Rolmar Sp. z o.o. w Strącznie,
78-842 Strączno,

10. Rejestr zabytków

Historia Strączna (niem. Stranz) sięga okresu średniowiecza. Pierwsze wzmianki pochodzą z **1337 roku** kiedy wymienione było jako wieś zniszczona w wyniku wojny. W początkowym okresie była **własnością zakonu rycerskiego joannitów**, którzy utworzyli tu mały majątek. W **1360** majątek ten na prawie lennym nadany przez ten zakon należał do **rodziny Turno**. Po zlikwidowaniu własności joannitów około **1407** roku, Turnowie byli początkowo samodzielnymi właścicielami, a potem wasalami **rodziny Wedlów** z Tuczna. W **1514** roku **Mathias Wedel** odkupił od wdowy Bornstädt inną część Strączna, tak że cała wieś znalazła się w rękach tej rodziny. W ciągu XVI i XVII rodzina Turno, wewnętrznie skłócona dzierżawiła majątek i toczyła ciągłe, niejednokrotnie krwawe spory, z Wedlami o prawa do własności w Strącznie i pobliskim Wałczu. W **1736** roku w Strącznie były dwa folwarki mały i duży, z których jeden należał do Wedlów, a drugi był dzierżawiony. Rodzina Turno zamieszkiwała Strączno jeszcze w XVIII wieku. W 1750 roku „od skrytobójczej kuli padł” z rozkazu burmistrza Kacpra Gottschal z Wałcza szlachcic Bartłomiej Turno. W 1773 roku wieś ta liczyła 36 dymów. Oprócz majątku znajdował się tu co najmniej 20 zagród chłopskich. Od końca XVIII wieku i w ciągu XIX dobra rycerskie w Strącznie kilkakrotnie zmieniały właścicieli. Do 1856 roku należały do rodziny **Żychlińskich**.

W **1885** roku miały 739 ha powierzchni z czego 438 ha gruntów ornych, 38 ha łąk i 175 ha lasu, Do majątku należało 7 domów, 25 dymów. Zamieszkiwało je 165 mieszkańców. W majątku znajdowała się gorzelnia parowa, zajmowano się hodowlą owiec angielskich i tuczem. W 1891 majątek należał do **Ernsta Schrödera**. Całkowita powierzchnia dóbr wynosiła 823 ha, z czego 551 stanowiły grunty orne, 31 ha łąki, 146 ha lasy a 58 wody. Do majątku należały również gorzelnia, cegielnia i wapiennik. Tak jak wcześniej zajmowano się w majątku hodowlą bydła i owiec. Łączny dochód roczny z majątku wynosił 6078 marek.

ciąg dalszy na wkładce nr 1

SYTUACJA: Wieś Strączno położona jest na Pojezierzu Wałeckim na południowo- wschodnim krańcu województwa zachodniopomorskiego. Wałcz oddalony jest od Strączna około 6,5 km na północny- wschód. Wieś przecina, biegnąc od północnego- wschodu na południowy – zachód szosa krajowa nr 22 z Wałcza do Gorzowa. Zespół dworsko folwarczny zlokalizowany jest w centrum wsi, na południowy- wschód od szosy i na południowy – zachód od lokalnej drogi prowadzącej z Strączna do Chwiramu. Od południowego wschodu i południowego zachodu otaczają go pola uprawne.

KOMPOZYCJA: Zespół o kompozycji geometrycznej- zwartej, składa się z trzech części, tj. **rezydencjalnej** obejmującej dwór i otaczający go park, **gospodarczej**, obejmującej główne podwórze folwarczne i przylegające do niego mniejsze dziedzińce gospodarcze oraz **kolonii domów pracowników folwarcznych**. Jako całość założony był na planie zbliżonym kształtem do wydłużonego prostokąta. **Oś kompozycji** całego zespołu, a zarazem **oś widokowa** o przebiegu północny- zachód/ południowy- wschód pokrywa się z przebiegiem głównego brukowanego traktu przecinającego podwórze folwarczne. Na jej przecięciu zlokalizowany był pierwotnie dwór (1), stanowiący zapewne **dominantę** w zespole. **Podłoga urbanistyczna** nieznacznie wznosząca się w kierunku południowo- wschodnim. Stanowią ją parter parkowy, rozległe powierzchnie trawiaste oraz utwardzone i gruntowe drogi i place wnętrza zespołu.

Dawna część rezydencjalna zajmuje południowo- wschodni kraniec założenia. Od północnego- zachodu sąsiaduje z podwórzem folwarcznym, od północnego- wschodu ograniczona jest drogą polną do wsi Ługi Wałeckie, odchodzącą od szosy do Chwiramu. Wzdłuż południowo- wschodniej granicy części rezydencjalnej biegnie droga gruntowa do współczesnych budynków gospodarczych zlokalizowanych na terenie zajmowanym pierwotnie przez wybieg dla zwierząt lub ogród. Całą część rezydencjalną zajmuje park o charakterze krajobrazowym, otoczony niemal ze wszystkich ogrodzeniem z siatki drucianej. Na jego północno- zachodnim krańcu widoczne jest niewielkie wyniesienie terenu. Jest to nasyp ziemny przykrywający fundamenty dworu (1). Starodrzew parkowy rośnie na ogół w skupinach wzdłuż zewnętrznych granic parku. Składa się głównie z gatunków drzew liściastych takich jak dęby, klony, lipy drobnolistne oraz pojedynczych drzew iglastych, świerków. Poszycie parkowe stanowią pojedyncze krzewy śnieguliczki, czarnego bzu oraz samosiejki drzew liściastych. Zachowane w południowo- wschodniej części parku pojedyncze stare drzewa owocowe mogą świadczyć, że pierwotnie znajdował się tam sad. Przy północnym narożniku parku, na rozwidleniu drogi polnej i szosy do Chwiramu zlokalizowana jest murowana z cegły kapliczka z krucyfiksem.

Część gospodarcza zlokalizowana jest na północno- zachodnim krańcu założenia, na południowy- wschód od szosy z Wałcza do Gorzowa i położonego przy niej kościoła. Od północnego- wschodu ogranicza ją szosa do Chwiramu, a od południowego zachodu współczesne zabudowania wsi, w tym dawne osiedle bloków po PGR-owskich. Głównym elementem części gospodarczej jest rozległe podwórze folwarczne założone na planie wydłużonego prostokąta. Do jego wnętrza prowadzą dziś wjazdy od strony szosy do Wałcza oraz drogi do Chwiramu od północnego – wschodu. Z dawnej zabudowy podwórza zachowały się do dziś tylko cztery budynki. W ścianie północno- wschodniej położony jest budynek dawnej obory- spichlerza(3) oraz przylegający do nich garaż- magazyn (4), pełniące dziś funkcje magazynowe. Pierwszy założony na planie litery C, złożony z korpusu głównego i dwóch bocznych skrzydeł jest murowany dwukondygnacyjny, z poddaszem i strychem, przykryty dwuspadowym dachem. Przyziemie budynku zajmowała pierwotnie obora, a piętro i poddasze w korpusie głównym magazyn paszowy. Górne poziomy w skrzydłach bocznych pierwotnie wykorzystywano jako spichlerze. Teren wewnątrz kompleksu złożonego z korpusu głównego i skrzydeł bocznych od strony drogi otoczony jest betonowym ogrodzeniem. Pierwotnie wykorzystywany był zapewne jako wybieg dla zwierząt. Przylegający od północnego – zachodu do obory- spichlerza, garaż- magazyn (4) jest również murowany na planie prostokątnym jednokondygnacyjny z poddaszem, przykryty jednospadowym dachem. Od południowego- wschodu do obory- spichlerza (3) przylega dziś współczesny budynek gospodarczy. W miejscu dawnej gorzelni (2), częściowo na jej fundamentach stoi współczesna obora, obecnie nieużytkowana. W pierzei południowo- zachodniej podwórza zachował się stajnia (7), obecnie całkowicie przebudowana na budynek mieszkalno-biurowy w części północnej i warsztatowy w części południowej.

ciąg dalszy na wkładce nr 1

<p>14. Kubatura</p> <p>_____</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>część rezydencjalna około 1,2 ha część gospodarcza około 4 ha</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>majątek ziemski ze specjalnością hodowli zwierząt i gorzelnictwa</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>gospodarstwa ogólnorolne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W 1945 roku zniszczeniu uległ dwór (1), gorzelnia (2) i być może ciąg budynków (8). W ostatnich latach rozebrano kuźnię (11), a w miejscu dawnej wiaty (12) pobudowano nowy budynek gospodarczy. W ubiegłym roku spalił się warsztat (13) i został rozebrany. W 1973 w miejscu gorzelni wybudowano nową oborę, a w 1988 roku gruntownie zmodernizowano oborę- spichlerz (3). W latach 90. XX wieku przebudowano dawną stajnię (7), adaptując część pomieszczeń na cele mieszkalne i biurowe oraz stołówkę pracowniczą. Na terenie położonym na zachód od podwórza folwarcznego i parku powstało w okresie powojennym szereg współczesnych budynków gospodarczych. Domy mieszkalne dawnej koloni były po 1945 roku modernizowane, zakresu tych prac nie udało się jednak ustalić</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania zespołu jako całości jest średni. Czytelne są zewnętrzne granice założenia, natomiast zatarciu uległy granice pomiędzy jego poszczególnymi częściami. W dawnej części rezydencjalnej zachowały się jedynie fundament dworu (1). Zniszczone jest pierwotne otoczenie dworu i nieczytelne są trakty wewnątrz parku. W części gospodarczej, zachowały się wyłącznie cztery budynki z pierwotnej zabudowy podwórza folwarcznego. Nie zachował się żaden z budynków zlokalizowanych wokół przylegających do podwórza mniejszych dziedzińców. Zatarciu uległy zarówno wewnętrzne drogi jak i granica południowo- zachodnia części gospodarczej. Trudna do lokalizacji jest dawna kolonia domów robotników folwarcznych. Stan techniczny poszczególnych budynków jest średni. W najlepszej kondycji są domy mieszkalne, natomiast budynki gospodarcze noszą ślady zawilgocenia, oraz działalności szkodników drewna.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Wykonanie cięć pielęgnacyjnych w parku. W miarę możliwości pilny remont obory ze spichlerzem (3) oraz domów dla pracowników folwarcznych.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- mapa archiwalna Messtischblatt w skali 1:25 000 z 1937 roku

22. Bibliografia

1/ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych Ziem Słowiańskich, t. XI, s. 397, Warszawa 1890

2/ Handbuch des Grundbesitzes im Deutschen Reiche. Provinz Westpreussen, Berlin 1891, 1894, 1903, 1909

3/ Fr. Schultz, Geschichte des Kreises Deutsch- Krone, Deutsch- Krone 1902

4/ Heimatbuch des Kreises Deutsch Krone, 1922

5/ Z. Boras, R. Walczak, A. Wędzki, Historia Powiatu Wałeckiego w Zarysie Poznań 19

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

Zdjęcia archiwalne z archiwum Spółki Rolar w Strącznie

24. Uwagi różne

Informacje ustne uzyskane od mieszkańców wsi

25. Opracował

tekst

Maria Bobrowska, 2005 r.

plany, rysunki

Maria Bobrowska, 2005 r.

zdjęcia fotograficzne

Maria Bobrowska, 2005 r.

miejsce przechowywania negatywów: Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

8 wkładek

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	ciąg dalszy punktu 12 i 13
powiat	wałecki		
województwo	zachodniopomorskie		

Ciąg dalszy punktu 12:

Analogiczne dane pochodzą z kolejnych edycji ksiąg adresowych z **1894, 1903 i 1909** roku. W tym czasie zmieniali się tylko zarządcy majątku którymi byli starsi inspektorzy **Wagner, Fritz Muchow** oraz **Wilhelm Henck**. Brak pewnych informacji czy majątek ten był w rękach Schröderów w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej. W 1945 roku dwór oraz gorzelnia zostały spalone przez żołnierzy radzieckich.

W okresie powojennym na obszarze dawnego majątku utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne, które w różnych strukturach organizacyjnych działało do początku lat 90. XX wieku. W 1991 roku teren dawnego majątku należał do Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Obecnie ma trzech właścicieli. Park wraz z północno- wschodnią częścią podwórza folwarcznego należy do Andrzeja i Alicji Osieckich, zam. w Poznaniu przy ul. Szczepankowo 142a Poznań; zachodnia część dawnego gospodarstwa należy do Spółki Rolmar w Strącznie oraz do Józefa i Alicji Pęczków, zam. Ostrów Kaliski 56, 62-874 Brzeziny.

Początki obecnego założenia sięgają 2 połowy XIX wieku. Nieznany jest czas budowy nieistniejącego dziś dworu (1). Otaczający go niewielki park krajobrazowy założony został zapewne na przełomie XIX/ XX wieku o czym świadczy wiek większości zachowanego starodrzewu. Najstarszą, XIX- wieczną metrykę ma nie zachowana do dziś gorzelnia (2), wzmiankowana w źródłach w 1885 roku. Pozostałe obiekty gospodarcze zachowane do dziś powstawały zapewne stopniowo w 1 dekadzie XX wieku z inicjatywy ówczesnego właściciela **Ernsta Schrödera**. Według inwentarza środków trwałych dawnego PGR w Strącznie w 1900 roku wybudowano stajnię (7), w 1905 roku dużą oborę- ze spichlerzami (3), a w 1910 roku kuźnia (11), wiatą (12) oraz warsztat (13). Nieznany jest natomiast dokładny czas powstania pozostałych obiektów gospodarczych, w większości dziś nie zachowanych oraz domów mieszkalnych dla pracowników folwarcznych.

Wygląd majątku przedstawia niemiecka mapa sztabowa w skali 1:25000 z **1937** roku. Majątek położony był w centrum ówczesnej wsi, na południe od szosy z Wałcza (niem. **Deutsche Krone**) do Gorzowa. Składał się z trzech części: rezydencjalnej z dworem i otaczającym go parkiem, gospodarczej obejmującej duże podwórze folwarczne i przylegające do niego dwa mniejsze dziedzince oraz (najmniej czytelnej na mapie) kolonii domów pracowników folwarcznych. Część rezydencjalna zajmowała południowo- wschodni kraniec zespołu. Założona była na planie prostokąta. Dwór (1) zlokalizowany na jej północno- zachodnim krańcu, ustawiony był frontem w kierunku północno- zachodnim. Przed jego frontem znajdował się okrągły gazon, który otaczała droga dojazdowa prowadząca od północnego- zachodu od strony podwórza folwarcznego oraz od wschodu od strony drogi ze Strączna do Chwiramu (Quiram). Park krajobrazowy otaczał dwór ze wszystkich stron. Prawdopodobnie jego południowo- wschodni kraniec zajmował sad. Od pd.- zachodu z parkiem sąsiadował ogrodzony teren o nieznanym dziś przeznaczeniu (być może ogród lub wybieg dla zwierząt). Od północnego – zachodu z częścią rezydencjalną graniczyła część gospodarcza. Zasadniczym jej elementem było rozległe podwórze folwarczne założone na planie wydłużonego prostokąta wzdłuż dłuższej osi podwórza biegł główny, brukowany trakt komunikacyjny łączący dwór i część gospodarczą z szosą do Wałcza. W północno- wschodniej ścianie podwórza zlokalizowana była gorzelnia (2), duża obora (3), przylegający do niej magazyn (3). Wzdłuż południowo- zachodniej ściany podwórza stały stajnia (7), oraz długi budynek lub ciąg budynków (8), prawdopodobnie stodoła. Od północnego- zachodu podwórze zamykał dom mieszkalny rządcówka (5) oraz stołówka z kuchnią (6). W otwarciu pomiędzy nimi znajdował się główny wjazd na podwórze. Prawdopodobnie drugi wjazd na podwórze prowadził przez otwarcie komunikacyjne pomiędzy oborą (3), a gorzelnią (2). Od południowego zachodu do dużego podwórza folwarcznego przylegały dwa mniejsze dziedzince o charakterze gospodarczym. Mały dziedziniec, położony na południowy zachód od stajni (7), od północnego- zachodu otoczony był przez budynki: o nieokreślonej funkcji (9), a od południowego- zachodu przez stodołę (10). W sąsiedztwie długiego budynku (8), zlokalizowany był duży dziedziniec gospodarczy. Od północnego- zachodu ograniczała go kuźnia (11) z przylegającą do niej wiatą na maszyny (12). Przy południowo- zachodniej granicy stał warsztat (13), a na południowo- wschodnim krańcu budynek o nieznanym dziś funkcji (14).

Trudna do identyfikacji jest lokalizacja na mapie dawnej kolonii domów pracowników folwarcznych. Najbardziej prawdopodobne wydaje się, że były to domy zlokalizowane na zachód od podwórza folwarcznego po południowej stronie szosy z Wałcza do Gorzowa (18), (19), (20) i (21). Być może do majątku należały również domy położone po północnej stronie szosy, na wprost podwórza i położonego w jego sąsiedztwie kościoła.

Ciąg dalszy punktu 13

Jest to budynek założony na planie wydłużonego prostokąta, murowany, posadowiony na kamiennym cokole, jednokondygnacyjny z poddaszem użytkowym, przykryty dwuspadowym dachem. W miejscu dawnego podłużnego budynku (8) zlokalizowane są dziś współczesne budynki gospodarcze. Przy północno- zachodniej granicy podwórza, przy prowadzącym do jego wnętrza wjeździe położony jest dom mieszkalny, prawdopodobnie rządcówka (5) obecnie nr 89. Jest to dom murowany, założony na planie prostokąta, jednokondygnacyjny z poddaszem, przykryty dwuspadowym dachem. Dziś obiekt ten jest całkowicie przebudowany. Od wschodu przylega do niego niewielki współczesny budynek gospodarczy. Teren wokół jest ogrodzony i pełni dziś rolę ogrodu. Z położonych na południowy zachód od niego obiektów położonych wokół dwóch niewielkich dziedzińców do dziś nie zachował się żaden. W ostatnich latach rozebrano kuźnię 11, a w ubiegłym roku warsztat (13). Jego wygląd przedstawiają dwa zdjęcia archiwalne z lat 90. XX wieku. Był to obiekt murowany złożony z budynku głównego, jednokondygnacyjnego z poddaszem użytkowym, przykrytego dwuspadowym dachem o dużym spadku połąci dachowej oraz przylegających do niego jednokondygnacyjnych przybudówek, przykrytych dwuspadowym dachem o niewielkim spadku połąci. Miejsce gdzie pierwotnie stały budynek o nieokreślonej funkcji (9) oraz stodoła (10) jest dziś niezabudowane i zajmuje je rozległy trawnik. W miejscu dawnej wiaty na maszyny (12) stoi dziś współczesny budynek gospodarczy. Wnętrze większego dziedzińca zajmują współczesne budynki gospodarcze oraz silosy.

Kolonie domów pracowników folwarcznych tworzyły zapewne domy położone obecnie wzdłuż szosy Wałcz – Gorzów. Nie stanowią one zwartego kompleksu, a ich identyfikacja spośród innych domów mieszkalnych we wsi jest utrudniona. Z dużym prawdopodobieństwem z dawnym majątkiem związane były domy zlokalizowane na zachód od kościoła i podwórza folwarcznego. Najbliżej podwórza folwarcznego przy niewielkiej wewnętrznej drodze prowadzącej pierwotnie na teren wokół kościoła zlokalizowane były dwa dwurodzinne domy (18), obecnie nr 29 i (19), obecnie nr 31. Obydwa są murowane na planie prostokątnym, jednokondygnacyjne z poddaszem mieszkalnym przykrytym dwuspadowym dachem. Otoczenie wokół domu zajmują niewielkie przydomowe ogródki. Nieco bardziej na zachód zlokalizowany jest wielorodzinny dom dla pracowników folwarcznych (20), obecnie nr 74. Jest to budynek murowany na planie prostokątnym, dwukondygnacyjny, przykryty dwuspadowym dachem o nieznacznym spadku połąci. Najbardziej na zachód wysunięty jest wielorodzinny dom dla pracowników folwarcznych (21), obecnie nr 75, założony na planie wydłużonego prostokąta, murowany z nieotynkowanej cegły. Jest dwukondygnacyjny budynek z charakterystycznymi wystawkami na elewacji frontowej, z poddaszem, przykryty dwuspadowym dachem o znacznym spadku połąci dachowej. Prawdopodobnie do dawnego majątku należały też dwa domy (15) i (16), położone po północnej stronie szosy, na północ od podwórza folwarcznego. Pierwszy, obecnie nr 18 i drugi nr 19, są murowane na planie prostokąta, ustawione równolegle do szosy, jednokondygnacyjne z poddaszem mieszkalnym i przykryte dwuspadowym dachem o znacznym spadku połąci dachowej. W ich sąsiedztwie zlokalizowane są niewielkie budynki gospodarcze (17), murowane, jednokondygnacyjne z poddaszem, przykryte dwuspadowym dachem. Otoczenie budynków stanowią niewielkie podwórka i przydomowe ogródki. Innych obiektów należących do zespołu nie udało się zidentyfikować.

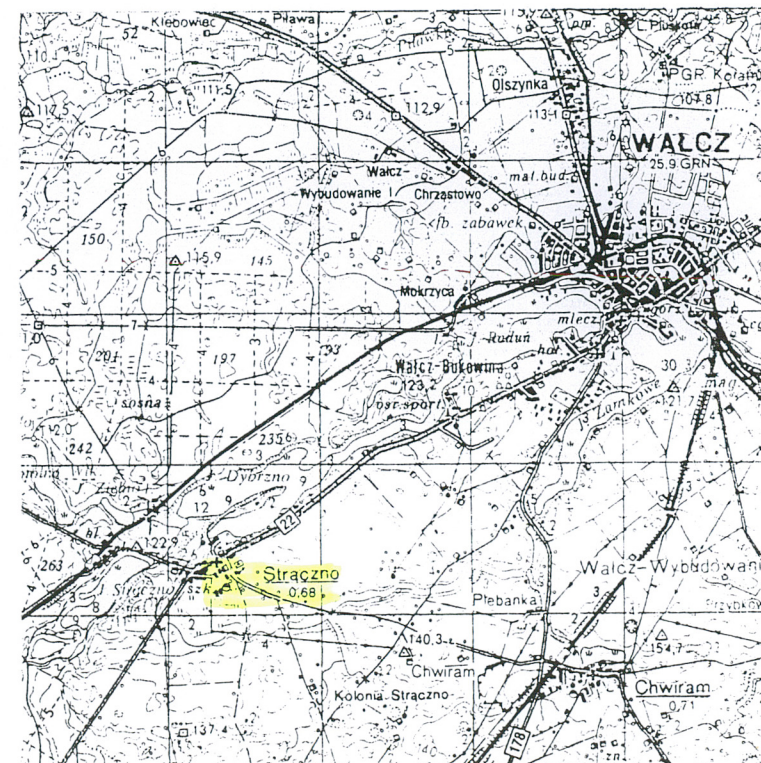
1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	Mapa archiwalna, plan orientacyjny, spis zdjęć, zdjęcia archiwalne
województwo	zachodniopomorskie		

SPIS ZDJĘĆ:

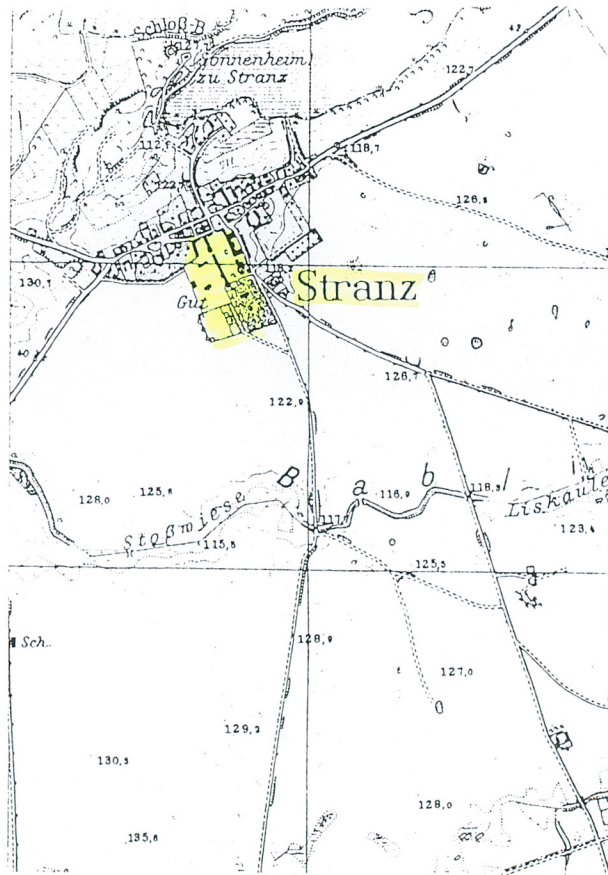
A/ Zdjęcie archiwalne z lat 90. XX wieku warsztatu (13) od południa

B/ Zdjęcie archiwalne z lat 90. XX wieku warsztatu (13) od północy

- 1/ Wjazd do zespołu i widok na podwórze od północnego- zachodu.
- 2/ Widok na zespół od południowego wschodu, od strony pól
- 3/ Widok na fundamenty dworu (1) od wschodu
- 4/ Kapliczka przy północnym narożniku parku
- 5/ Widok na podwórze od strony nieistniejącego dworu od południowego- wschodu
- 6/ Obora w miejscu dawnej gorzelni (2) od północnego- zachodu.
- 7/ Obora- spichlerz (7) od zachodu.
- 8/ Fragment elewacji południowo- zachodniej obory- spichlerza (3)
- 9/ Fragment elewacji południowo- zachodniej obory- spichlerza (3)
- 10/ Widok na oborę- spichlerz (3) od południa
- 11/ Widok na oborę- spichlerz (3) od wschodu
- 12/ Widok na oborę- spichlerz (3) od wschodu
- 13/ Widok na oborę- spichlerz (3) od południowego- wschodu
- 14/ Fragment elewacji północno- wschodniej obory- spichlerza (3)
- 15/ Elewacja północno- zachodnia obory- spichlerza (3)
- 16/ Dawna rządcówka (5) od południa
- 17/ Widok na rządcówkę (5) od północnego- zachodu
- 18/ Stajnia (7) od południowego- wschodu.
- 19/ Elewacja południowo- wschodnia stajni (7)
- 20/ Fragment elewacji południowo- zachodniej stajni (7)
- 21/ Fragment elewacji południowo- zachodniej stajni (7)
- 22/ Widok na budynek stojący w miejscu dawnej kuźni(11) i wiaty (12) od wschodu.
- 23/ Widok na teren większego dziedzińca gospodarczego i plac na którym zlokalizowany był warsztat (13)
- 24/ Dom mieszkalny dla pracowników folwarcznych (15) i budynek gospodarczy (17) od południa
- 25/ Dom mieszkalny dla pracowników folwarcznych (16) od wschodu
- 26/ Domy mieszkalne dla pracowników folwarcznych (18) i (19) od zachodu
- 27/ Dom mieszkalny dla pracowników folwarcznych (20) od zachodu
- 28/ Dom mieszkalny dla pracowników folwarcznych (21) od zachodu.

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

1

2

3

Wkładkę założył: **M. Bobrowska, 2005 r.**

Miejsce przechowywania negatywów: **Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie**

4

5

6

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

7

8

9

10

11

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

12

13

Wkładkę założył: **M. Bobrowska, 2005 r.**

Miejsce przechowywania negatywów: **Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie**

14

15

16

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

17

18

Wkładkę założył: **M. Bobrowska, 2005 r.**

Miejsce przechowywania negatywów: **Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie**

19

20

21

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

22

23

Wkładkę założył: **M. Bobrowska, 2005 r.**

Miejsce przechowywania negatywów: **Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie**

24

25

26

1. Miejscowość	STRĄCZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina	Wałcz		
powiat	wałecki	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY	zdjęcia
województwo	zachodniopomorskie		

27

28